

11/11/2020
כ"ד/חשוון/תשפ"א

עבודות לפינוי קרקע מזוהמת במתחם תע"ש בית הכרם

סיכום סיור מיום 10.11.20

משתתפים:

מנהל קהילתי בית הכרם: דני טאובר, יו"ר ועדה פיזית; גלי טייג, עובדת קהילתית; אריאלה קורנפלד, מתכננת אורבנית **ועד מתחם תע"ש:** שראל גילשון; דני טרוים; פרופ' רות קרק; יצחק ספיר; **משתתפים נוספים:** לורה ורטון, חברת מועצה, רון לרמן, ומס' נציגי תושבים נוספים

המשרד להגנת הסביבה: נועם פוניה, ממונה קרקעות מזוהמות – אגף קרקעות מזוהמות; **החברה לשרותי איכות הסביבה:** אולג גרנד, סמנכ"ל שיקום, אקולוגיה ובטיחות; מתי כספי, מנהל פרויקט; דנה גזי, יועצת שיתוף ציבור (DYCP).

רקע ומטרות:

בחודש אוגוסט 2020 החלו עבודות לפינוי קרקע מזוהמת במתחם תע"ש בית הכרם. העבודות היו צפויות להמשך עד לחודש נובמבר 2020. בשל נסיבות שונות שיפורטו בהמשך הדברים, עבודות השיקום יתארכו והן צפויות להמשך עוד כ- 3-4 חודשים. סיור זה זומן במטרה לעדכן את נציגי ועד מתחם תע"ש, נציגי תושבים ונציגי המנהל הקהילתי (שהתכנסו בהרכב מצומצם נוכח מגבלות התקופה) במספר נושאים:

1. סיכום העבודות עד כה
2. הסבר מפורט על הנסיבות שהובילו להארכת פרק הזמן שהוקצב לעבודות
3. הסבר על תכנית העבודה המעודכנת
4. מענה על שאלות

סיכום:

פריסת הזיהום באתר לפי ריכוזים

מוקדי הזיהום באתר תע"ש בית הכרם נחלקים לשלוש רמות לפי ריכוז הזיהום שאותר בהם. ניתן לראות את פריסת המוקדים באתר לפי רמת הזיהום במפה שלהלן לפי הפירוט הבא:

- צהוב – קרקע עם זיהום בריכוז יחסית נמוך.
- כתום – קרקע עם זיהום בריכוז בינוני
- אדום – קרקע עם זיהום בריכוז גבוה

מה בוצע עד כה

עד כה פונו כ- 6300 טון קרקע מזוהמת ממוקדי חפירה 1, 2, 3, 10-5, 16-19.

טיפול במוקדי הזיהום הקטנים

בשלושת החודשים האחרונים הסתיימה החפירה ובוצע דיגום ווידוא ניקיון במוקדים הקטנים. בחלק הצפוני של האתר (בסמוך למוקד מס' 19) נערכה סדרה נוספת של קידוחים על מנת לבחון את התפרסות הזיהום במקום ולאחר קבלת תוצאות הקידוחים תבנה תכנית לטיפול בזיהום.

טיפול במוקדי הזיהום הגדולים

הטיפול במוקדים אלה מתבצע תחת אוהלים עם מערכת שאיבת אוויר וטיפול באוויר הנשאב. בשלושת החודשים האחרונים בוצעה חפירה ב-2 מהמוקדים הגדולים, ולאחריה בוצע דיגום מוודא בדופן האזור שנחפר, שמטרתו לבדוק האם סולקה כל הקרקע המזוהמת. הדיגום בוצע על ידי מעבדת דיגום עצמאית הפועלת תחת הסמכה של הרשות הלאומית להסמכת מעבדות. מסקר ווידוא הניקיון עולה כי באחד משני המוקדים (פוליגונים 7-10) נותר עדיין זיהום משמעותי. בעקבות כך נערכו קידוחי קרקע לתיחום האזור הנוסף שמצריך חפירה ופינוי.

הסיבות שהובילו להארכת פרק הזמן שהוקצב לעבודות

בנוסף לעיכוב שנוצר כתוצאה מהצורך לטפל בשני המוקדים שתוארו לעיל, קיימות סיבות נוספות לעיכוב הצפוי:

1. העבודה תחת האוהלים ארכה יותר זמן מהצפוי בשל צורך לנקוט משנה זהירות ולהאיט את קצב העבודות על מנת לצמצם פליטת מזהמים לאוויר ככל הניתן. חשוב להדגיש כי בשיאן של העבודות בוצעו בדיקות אוויר נוספות בסמוך לבתי השכונה אשר וידאו שאין פליטות החורגות מהתקנים. תוצאות בדיקות אלה מפורסמות לעיון הציבור באתר האינטרנט של פרויקט שיקום קרקעות המדינה.
2. על מנת לייעל את העבודה מתבצע תכנון לשדרוג האוהלים ומערכות הטיפול באוויר. ביצוע השינויים הנדרשים בתוכנית הקיימת יימשך כשלושה שבועות.
3. במהלך החפירות זוהו שברי אסבסט צמנט שמקורם בצינורות אסבסט טמונים בקרקע ששימשו בעבר כצנרת הובלה של קווי חשמל. כרגע מבוצעת הערכות לפינוי מיידי של השברים ולגילוי ולפינוי של צינורות האסבסט הקבורים בתת הקרקע, לפי תכנית מוסדרת ובהתאם לנהלי המשרד להגנת הסביבה. **יודגש שלא מדובר באסבסט פריך ואין סכנה או צורך בהנחיות מיוחדות לתושבים הסמוכים לאתר.**
4. ביצוע עבודות הנדסה אזרחית לשיפור ניקוז הנגר העילי. הנ"ל נחוץ על מנת שלא לסכן את המשך עבודות השיקום.

תכנית עבודה מעודכנת ולוח זמנים

לוח זמנים:

ההערכה היא שהעבודות יסתיימו בעוד כ- 3-4 חודשים נוספים.

הפעילות שתבוצע:

- שיפור הניקוז באתר על מנת למנוע הצפות מוקדי החפירה בזמן החורף
- טיפול במוקד הזיהום הגדול (השלישי) המסומן בפוליגונים 11-15
- טיפול בהרחבת החפירה בסמוך לפוליגונים 7-10
- טיפול במוקד הזיהום סביב פוליגון 19

עבודות נוספות:

- גילוי ופינוי צינורות האסבסט צמנט

הפעלת גנרטור במהלך הלילה לצורך בדיקות האוויר

במהלך העבודות מבוצעות מספר בדיקות אוויר, שמטרתן לוודא עמידה בתקנים סביבתיים של איכות אוויר בשכונת המגורים. הבדיקות מבוצעות באמצעות עמדות ניטור אוויר הממוקמות ב-4 נקודות בגבול האתר בצמוד למבני המגורים. משך כל בדיקה הינה 24 שעות. עמדות ניטור האוויר מופעלות באמצעות גנרטור שפועל במהלך הבדיקה גם בלילה. מדובר באירועים ספורים שתדירותם הצפויה היא כפעם בחודש וחשיבותם רבה. עם זאת, על מנת לנסות להפחית את ההפרעה, תבחן אפשרות למיסוך הרעש.

רשמה: דנה גזי

למידע נוסף:

כתובת דף הפרויקט באתר האינטרנט "שיקום קרקעות המדינה":

<https://soil-remediation.co.il/project/בית-הכרם/>

מייל לפניית הציבור:

remediation-tzibur@escil.co.il

Environmental Services Company Ltd.

Tel-Aviv: Office, 40 Yitzhak Sade St. P.O.Box 51631, Tel-Aviv 6721210, Israel.

Tel.: +972-3-5374850, Fax: +972-3-5374800

Beer-Sheva: Plant, Customers & Visitors Centers, P.O.Box 5743,

Beer-Sheva 8415701, Israel. Tel.: +972-8-6503700, Fax: +972-8-6572235

החברה לשרותי איכות הסביבה בע"מ

תל אביב: משרד: רח' יצחק סדה 40, ת.ד. 51631, תל-אביב 6721210

טל.: 03-5374850, פקס: 03-5374800

נאות חובב: מפעל, מרכז לקוחות ומרכז מבקרים. ת.ד. 5743,

באר-שבע 8415701 :טל. 08-6503700, פקס: 08-6572235

נספח תמונות

Environmental Services Company Ltd.

Tel-Aviv: Office, 40 Yitzhak Sade St. P.O.Box 51631, Tel-Aviv 6791910, Israel.

Tel.: +972-3-5374850, Fax: +972-3-5374800

Netot-Hovav: Plant, Customers & Visitors Centers, P.O.Box 5743,

Beer-Sheva 8415701, Israel, Tel.: +972-8-6503700, Fax: +972-8-6572235

החברה לשרותי איכות הסביבה בע"מ

תל אביב: משרד: רח' יצחק שדה 40, ת.ד. 51631, תל-אביב 6721210

טל.: 03-5374850, פקס: 03-5374800

נאות חובב: מפעל, מרכז לקוחות ומרכז מבקרים. ת.ד. 5743,

באר-שבע 8415701 טל.: 08-6503700, פקס: 08-6572235